

Filmhuis

Amerongen Leersum
presenteert

Nieuwsbrief 98, april/mei 2012

PINA

Beste lezers,

Als de koningin Veenendaal weer heeft verlaten hoeft u niet sneu achter te blijven. Het beste komt immers pas op 2 mei. Dan komt Pina Bausch naar Amerongen en Leersum, de legendarische Pina Bausch met haar dansgezelschap uit Wuppertal. Wij brengen haar twee dagen na koninginnedag 's avonds in full color in de Binder in Leersum.

Het is Wim Wenders, die een schitterende hommage aan de in 2009 overleden choreografe en danseres heeft gewijd. Hij, de gelauwerde filmregisseur van o.a. *Paris, Texas, Der Himmel über Berlin* en *Buona Vista Social Club*, was samen met Pina Bausch al 20 jaar op zoek hoe haar revolutionaire danstheater op film vast te leggen. Toen in 2009 de opnamen uiteindelijk van start zouden gaan, stierf Bausch echter onverwacht. Maar de film kwam er toch. Wenders oorspronkelijke plan was om te laten zien hoe Pina Bausch met haar dansers werkt. 'Ik wilde vooral inzoomen op haar blik. Hoe ze naar haar dansers keek. Door haar plotselinge dood hebben we dat moeten omdraaien. In de film zien en horen we nu hoe haar dansers altijd naar haar hebben gekeken.' Dat levert fascinerende film op. Hij doet dat namelijk niet door middel van standaard interviews. We horen en zien de dansers kort hun verhaal vertellen, ongeunsteld en direct, maar een interviewer komt er niet aan te pas. En steeds kijken we, natuurlijk, naar de dansen, haar projecten, die steeds uitermate spanningsvol zijn en ook vaak ronduit prachtig.

Wenders vertelt in een interview het volgende. Het is wat lang, maar te mooi om te onderbreken.

U zag voor het eerst een stuk van haar in 1985. Ik las dat u toen moest huilen. Weet u nog waarom?

‘Jazeker. Dat was in Venetië. Bij het stuk Café Müller. En ik wilde daar helemaal niet heen. Ik wilde Venetië in, langs de kanalen wandelen. Maar ik moest mee naar dat dansstuk en toen gebeurde er iets heel bijzonders. Het stuk sprak me aan op een manier die ik niet voor mogelijk had gehouden. Die zes dansers in het stuk wisten me echt te raken.’

Waar?

‘Fysiek en in mijn hart. Het was geen esthetische ervaring, het ging over leven en dood, over liefde en verwijdering. En over verlangen. Op een manier die ik nog niet kende. Zonder woorden. Drie mannen en drie vrouwen lieten mij dingen zien over de liefde die ik wel kende uit mijn eigen leven, maar nog nooit had gezien in een film of toneelstuk. Na tien minuten begon ik te huilen en ik ben de hele voorstelling niet meer gestopt. En ik had nog nooit gehuild in een theater.

Uiteindelijk ben ik de hele week in Venetië gebleven, waar toen een retrospectief van Pina aan de gang was, en ik heb alles gezien van haar wat ik maar kon zien. Ik heb later ook veel over haar gelezen en met haar gesproken en toen pas begon ik te begrijpen waarom ik zo geroerd was.

Pina werkte op een heel andere manier met haar dansers dan de choreografen voor haar. Ze vertelde haar dansers niet waar ze moesten staan en hoe ze moesten bewegen, ze stelde hun vragen. Soms stelde ze weken-, maandenlang vragen over het stuk dat ze gingen dansen. Heel persoonlijke, intieme vragen. Die ze niet mochten beantwoorden met woorden, maar moesten beantwoorden met hun lichaam. Met geïmproviseerde bewegingen. Zo leerden ze praten met hun lichaam. En daardoor kwam het bij mij op een heel andere manier binnen. Ik snapte toen dat ik een analfabeet was waar het mijn eigen lichaam betraf. En dat is een pijnlijke constatering voor een filmmaker, want wij zeggen de acteurs de hele tijd hoe ze moeten bewegen, wat ze moeten doen. Ik wist ook wel dat je in je bewegingen je gevoelens laat zien, maar door Pina begreep ik dat ik eigenlijk nog niets wist. Dat ik nog op de kleuterschool zat.’

Voor Wenders werd 3D de filmtaal waarin hij Bausch' werk eindelijk meende te kunnen vastleggen. Het zal ons niet lukken om de film ook in 3D te vertonen. Hij verliest daarmee weliswaar aan diepte, aan ruimte, maar wat er overblijft is nog zoveel, zoveel. Daar wil je wel tweemaal voor komen kijken.

We vertonen *Pina* op 2 mei 2012 om **20.00 uur** in **De Binder** te Leersum. De zaal is open om 19.30 uur. Prijs € 6. Voorverkoop in de bibliotheken van Amerongen en Leersum. Reserveren kan via tel.nr. 0343-758343 of via filmhuis.amerongen@skiam.nl (herhaling: dus **niet** via de reply-knop, uw boodschap komt dan niet aan).

Met lentegroet namens het Filmhuis,

Theo Witkamp